

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště č. 2

Střední Čechy

okresní pracoviště Benešov

Inspekční zpráva

Základní škola Týnec nad Sázavou

Komenského 265, 257 41 Týnec nad Sázavou

Identifikátor ředitelství: 600 042 138

IZO: 102 002 568

Zřizovatel: Město Týnec nad Sázavou, K Náklí 404, 257 41 Týnec nad Sázavou

Školský úřad: Benešov, Černoleská 1997, 256 01 Benešov

Čj.	024 73/99-5079
Signatura	kb1cs101

OBSAH

ÚVOD	3
1.1 Předmět inspekce	3
1.2 Termín inspekce	3
1.3 Složení inspekčního týmu	3
1.4 Ředitel školy	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá	3
2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY	4
2.1 Výchovně vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty	4
2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy	4
2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků	4
2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání	4
ŘÍZENÍ ŠKOLY	5
3.1 Koncepční záměry školy, plánování výchovně vzdělávací činnosti	5
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů	5
3.3 Odborné a pedagogické řízení	6
3.3.1 Organizační struktura školy	6
3.3.2 Personální struktura školy	6
3.4 Kontrolní systém školy, kontrola a hodnocení	7
3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější	8
3.6 Vedení povinné dokumentace	9
3.7 Výroční zpráva	9
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům	9
4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI .	10
4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků	10
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy	10
4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování	11
4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení	18
4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků	19
4.6 Hodnocení výchovného poradenství	19
4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy nejenom	20
4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy	20
5 ZÁVĚR	22
5.1 Závěry inspekce	22
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy	22
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu	23
5.4 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy	23
5.5 Další adresáti zprávy	23
5.6 Připomínky ředitele školy	23

ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Termín inspekce

22. února – 2. března 1999

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: PaedDr. Věra Kolmerová

Členové týmu: Mgr. Vladislava Coufalová, Mgr. Viktor Müller, Václav Zemek
PaedDr. Vladimír Krieg

1.4 Ředitel školy

Vladimír Korec

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

- povinná dokumentace školy ve smyslu § 38a odst. 1 zákona č. 258/1996 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol
- učební plány, učební dokumenty, tematicko časové plány
- koncepce školy, plán práce na školní rok 1998/99
- podpůrná dokumentace ředitele školy z oblasti řídicí práce
- hospitační záznamy
- podkladová inspekční dokumentace ZŠ
- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98
- žákovské knížky, sešity, písemné práce žáků
- dokumentace výchovného poradce
- dokumentace školní družiny
- dotazníky pro rodiče

Ve zprávě je použito zavedených hodnotících stupňů podle kritérií ČŠI

1	2	3	4	5	6	7
Vynikající	nadprůměrný	spíše nadprůměrný	průměrný	spíše podprůměrný	podprůměrný	naprosto nevyhovující
Zcela mimořádná	výrazná převaha pozitiv	dílčí pozitiva nad běžnou úroveň	pozitiva a negativa v rovnováze	slabá místa nutná zvýšená pozornost	výrazně nevyhovující, silné nedostatky	nutné okamžité řešení

2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY

2.1 Výchovně vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

Vzdělávací program školy se řídí schválenými učebními dokumenty MŠMT ČR.

V 1. – 9. ročníku je realizován program *Základní škola*, čj. 16 847/969-2 s výjimkou tříd s rozšířenou výukou jazyků (A třídy).

Třídy IV.A – IX.A pracují podle učebního plánu čj. 16 333/96-22-21 pro třídy s rozšířenou výukou jazyků.

2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy

Na I. stupni si mohou žáci vybrat ze tří *nepovinných* předmětů: sborový zpěv, přípravný zpěv a ze dvou skupin pohybových her. *Ze zájmových útvarů* je jim nabízeno: ozdravné pískání na zobcovou flétnu a v rámci školní družiny se mohou účastnit kroužku dramatického, dovedných rukou, aerobiku a anglického jazyka.

Na II. stupni si žáci 7. ročníků mohou zvolit z nabídky *volitelných předmětů*: informatika, ruční práce, technická praktika a pěstitelství, v 8. ročníku informatika, péče o dítě, cvičení z matematiky, pěstitelství, příprava pokrmů a technické práce a v 9. ročníku cvičení z matematiky, cvičení z českého jazyka, informatika, elektrotechnika v domácnosti a přírodovědná praktika. *Z nepovinných předmětů* jsou nabízeny dvě skupiny sportovních her.

Škola zajišťuje ve svém vzdělávacím programu žákům se specifickými vývojovými poruchami učení individuální reedukační péči.

V rámci nadstandardního přístupu k nadaným žákům jsou tito pravidelně připravováni na soutěže z českého jazyka, anglického jazyka, matematiky, fyziky, přírodopisu, dějepisu a tělesné výchovy.

2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků

Ročník	Počet tříd v ročníku	Celkem žáků v ročníku	Z toho dívek	Počet integrovaných zdravotně postižených žáků
1.	3	66	35	1
2.	3	65	29	3
3.	2	47	19	7
4.	3	71	30	9
5.	3	63	37	7
6.	2	55	25	7
7.	2	50	25	4
8.	3	59	29	1
9.	3	52	21	1
Celkem	24	528	250	40

2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání

Škola poskytuje **základní** stupeň vzdělání.

3.1 Koncepční záměry školy, plánování výchovně vzdělávací činnosti

Ředitel školy vypracoval závazný dokument *Koncepční záměry a úkoly v období roku 1997-2000*, který stanovuje nejdůležitější úkoly progresivního vývoje školy do konce tisíciletí. Tyto úkoly jsou jak pedagogicko-výchovného, tak materiálně-technického charakteru. Součástí dokumentu je kapitola informující o průběhu plnění vytyčených úkolů. Dokument je každoročně aktualizován informacemi o stavu tříd a počtu žáků, pedagogické a odborné způsobilosti pedagogů a o nabídce individuální volby vzdělávacích aktivit pro žáky.

Součástí koncepce a úkolů vytyčených ředitelem školy pro tento školní rok jsou měsíční plány vydávané vedením školy, plán pedagogických rad a plán kontrolní činnosti.

S koncepcí školy byli seznámeni všichni pedagogičtí pracovníci na zahajovací pedagogické radě, veřejnost byla o tomto dokumentu informována prostřednictvím SRPDŠ.

Koncepční záměry jsou stanoveny, rozpracovány a průběžně realizovány. Plánování je systematické.

Oblast lze hodnotit spíše nadprůměrně.

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

Kontrolou rozvrhů hodin v jednotlivých třídách bylo zjištěno, že učební plány obou vzdělávacích programů jsou dodržovány. V 1. - 3. postupném ročníku není využíváno možnosti, kterou nabízí učební plán, vyučovat předmětům v blocích nebo v menších časových celcích s kombinací jednotlivých řízených činností. V 5. ročníku se vyučuje polo odborně (vyučujícími II. stupně), žáci tím získávají možnost lépe se adaptovat na výuku na II. stupni.

Individuální volba vzdělávacích aktivit je limitována omezenými finančními prostředky a personálním složením pedagogického sboru. I když je nabídka relativně široká, žáci jsou do skupin víceméně zařazeni. Každý žák navštěvuje tři volitelné předměty. Pozitivně lze hodnotit pravidelnou přípravu nadaných žáků na soutěže v rámci regionu.

Péče o žáky se specifickými potřebami učení se řídí individuálními vzdělávacími plány vypracovanými pedagogy ve spolupráci s pracovníci pedagogicko-psychologické poradny. Na 1. stupni je zajištění této péče na vysoké úrovni.

Vyučující mají vypracovány pro jednotlivé předměty ve všech ročnících časově-tematické plány. U většiny pedagogických pracovníků jsou tyto dokumenty formální, chybí jejich průběžná kontrola.

Schválené učební dokumenty jsou plněny, nabídka individuálních programů a aktivit je většinou v souladu s požadavky rodičů. Při kontrole časově tematických plánů a hospitační činnosti nebylo zjištěno nedodržení osnov. Škola vytváří na I. stupni odpovídající podmínky pro výuku žáků s vývojovými poruchami učení. Nabídku nadstandardních vzdělávacích aktivit školy lze hodnotit průměrně.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura školy

Ředitel školy byl do funkce jmenován na základě řádného konkurzního řízení 27.5.1997. Pro výkon této funkce má odpovídající pedagogickou a odbornou způsobilost.

Vzhledem k náročným provozním podmínkám školy a danému počtu tříd ustanovil ředitel školy v souladu s vyhláškou MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole dvě zástupkyně ředitele školy (pro I. a II. stupeň). Obě zástupkyně mají odpovídající pedagogickou i odbornou způsobilost.

Kompetence a zodpovědnost zástupců ředitele jsou písemně stanoveny, organizace vzdělávacího a výchovného procesu i provozu má jasně stanovená pravidla, která však nejsou vždy dodržována. V době komplexní inspekce bylo zjištěno opakované nedodržování dozorů o přestávkách a porušování *Řádu školy* ze strany pedagogů (vyučující neodvádí žáky do šaten, viz bod č. 5 *Režimu dne*).

Řád školy obsahuje všechna ustanovení § 15 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole a byl řádně projednán na úvodní pedagogické radě.

Jako stabilní poradní orgán funguje pedagogická rada, která se koná 5x ročně. Zápisy z pedagogických rad mají dobrou vypovídací hodnotu o stavu a výsledcích výchovné a vzdělávací práce, nedokládají však zjištění z kontrolní činnosti a z toho vyplývající závěry.

Metodickou pomoc zabezpečují předmětové komise a metodické sdružení. Rozborem zápisů těchto metodických orgánů bylo zjištěno, že některé z nich pracují velmi dobře (metodické sdružení I. stupně, předmětová komise českého jazyka), zatímco práce jiných komisí je spíše formální.

Pro efektivní fungování školy vypracovává ředitel školy spolu se zástupkyněmi měsíční plány, které stanovují úkoly pro jednotlivé dny měsíce. Úkoly jsou adresné a jejich plnění je kontrolováno a vyhodnocováno na týdenních poradách vedení. Aktuální úkoly vyplývající z každodenního provozu řeší vedení školy operativně s odpovědnými pracovníky.

Vyšší stupeň žákovské samosprávy ustaven není, i když z besed se žáky vyplynul zájem žáků aktivně se podílet na chodu školy.

Organizace školy je dobře strukturována, kompetence a poradní orgány jsou stanoveny, v práci některých metodických orgánů jsou rezervy.

Celkově lze řízení školy hodnotit jako průměrné.

3.3.2 Personální struktura školy

Výuku zabezpečuje celkem 36 pedagogických pracovníků – 32 pedagogů a 4 vychovatelky.

Na I. stupni působí celkem 16 vyučujících, z toho 2 vyučující nesplňují podmínky odborné způsobilosti dle vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb. (splňují odbornost pro II. stupeň ZŠ). Na II. stupni vyučuje 16 učitelů splňujících podmínky pedagogické způsobilosti dle výše uvedené vyhlášky. Někteří vyučující II. stupně učí poloodborně již od 5. ročníku I. stupně. Z hlediska odborné způsobilosti škole zcela

chybí vyučující německého jazyka, rodinné výchovy a hudební výchovy. Částečně neodborně je vyučován anglický jazyk, dějepis, chemie a fyzika.

Věkový průměr pedagogických pracovníků je téměř 47 let. V současné době na škole pracuje 7 vyučujících důchodového věku. Průměrná délka jejich pedagogické praxe je 23 let. Pouze u 2 vyučujících je délka jejich pedagogické praxe kratší než 5 let. V pedagogickém sboru působí 4 muži.

Činnost školní družiny zabezpečují 4 vychovatelky a 1 učitelka na zkrácený úvazek. Všechny vychovatelky splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Provoz obou částí školy zabezpečuje 10 zaměstnanců, 2 školníci a 8 uklízeček, které pracují na zkrácený pracovní úvazek.

Složení pedagogického sboru I. stupně je po stránce odborné a pedagogické dobré, některé předměty druhého stupně jsou vyučovány učiteli bez příslušné odborné způsobilosti.

Personální podmínky školy jsou hodnoceny jako průměrné.

3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Vedení školy je vstřícné snaze vyučujících doplňovat si vzdělání. Vyučující navštěvují řadu kurzů organizovaných Pražským centrem. V současné době studuje v těchto kurzech 10 pedagogických pracovníků. Zástupkyně ředitele školy navštěvuje kurz školského managementu.

Velký zájem z řad pedagogických pracovníků je i o příležitostné krátkodobé akce pořádané školským úřadem nebo jinými organizátory. Kladně lze hodnotit zájem pedagogů o studium cizích jazyků.

Škola odebírá 7 titulů odborných časopisů (někdy ve více výtiscích) a metodické materiály pro různé předměty, vydávané Akademickým nakladatelstvím v Brně, které jsou k dispozici učitelům i všem dalším pracovníkům školy. Učitelská knihovna je v rámci možností doplňována novými tituly, její správce pravidelně informuje pedagogické pracovníky nových přírůstků. Návrhy k nákupům odborné literatury vycházejí především z podnětů předmětových komisí.

Další vzdělávání učitelů je ve škole umožňováno, vedení školy je studiu pracovníků příznivě nakloněno. Zájem je o mimoškolní oficiální akce, nevyužity zůstávají vlastní možnosti školy, ať již jde o vzájemné hospitace jak v rámci školy, tak i mezi školami v regionu.

Oblast je hodnocena spíše nadprůměrně.

3.4 Kontrolní systém školy, kontrola a hodnocení

Ředitel vypracoval pro tento školní rok plán kontrolní a hospitační činnosti, ve kterém jsou rozděleny kompetence jednotlivých členů vedení a stanoveny minimální týdenní počty hospitací. Plán je podrobně a systematicky rozpracován do jednotlivých měsíců tak, aby pokryl všechny činnosti školy. Pro jednotlivé měsíce jsou stanoveny priority. Výsledky zjištění jsou analyzovány na týdenních poradách vedení a závěry jsou pak přenášeny na porady úseků. Vedoucí pracovníci školy však shodně přiznávají, že vzhledem k nenadálým problémům ovlivňujícím chod školy se jim nedaří provádět kontrolní činnost důsledně.

Pohospitační pohovory provedené v době inspekce ředitelem školy a jeho zástupkyněmi byly kvalifikované, směřovaly ke zkvalitnění práce jednotlivých pedagogů. Záznamy ze

sledovaných hodin obsahovaly analýzu jednotlivých činností, zhodnocení vyučovací hodiny s konkrétními závěry a doporučeními. Kontrolou hospitačních záznamů provedených v letošním školním roce před komplexní inspekcí však bylo zjištěno, že hospitující jsou v převážné míře spokojeni s výkony vyučujících, na nedostatky v jejich práci upozorňuje vedení školy pouze výjimečně. Zápisy z pedagogických rad a předmětových komisí nezaznamenávají nedostatky zjištěné při kontrolní činnosti, chybí jejich analýza a případná následná opatření.

Pro hodnocení pracovníků jsou zpracována písemná kritéria přidělování nadtarifních složek platu, se kterými byli zaměstnanci řádně seznámeni. Osobní hodnocení pracovníků je diferencováno.

Rada školy zřízena není.

System a plán kontrol je stanoven, kompetence kontrolní činnosti jsou určeny, kontrola není vždy důsledně prováděna. Obecné závěry z kontrolní činnosti s následnými opatřeními nejsou doloženy v zápisech z pedagogických rad.

Celkově lze systém kontrolní činnosti hodnotit jako spíše podprůměrný.

3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém

Přenos informací je zajišťován, informace jsou předávány na pravidelně se konajících pedagogických radách a provozních poradách (1x za 14 dní). V případě potřeby jsou svolávány i mimořádné schůze pedagogické rady. Aktuální informace jednotlivým členům pedagogického sboru jsou předávány přímým jednáním, které se uskutečňuje v souladu s kompetencemi obou zástupkyň ředitele školy. Ke vzájemné komunikaci vyučujících i žáků slouží též nástěnky, využíván je vnitřní telefonní okruh a fungující školní rozhlas.

V jednotlivých třídách byli zvoleni předsedové, vyšší forma žákovské samosprávy (žákovský parlament) však zřízena nebyla.

Vnější informační systém

Základní informace o prospěchu a chování žáků jsou rodičům a jejich zákonným zástupcům předávány prostřednictvím žákovských knížek, v nejnižších ročnících jsou využívány notýsky. Třídní schůzky jsou svolávány 3x do roka, v ostatním období je možné využívat konzultačních hodin, o nichž mají žáci zápisy v žákovských knížkách. V případě nutnosti jsou rodiče žáků kontaktováni ihned. Z besed se žáky a z dotazníků pro rodiče vyplynulo, že chybí informace o systému výchovného poradenství ve škole.

Škola je budoucím žákům prvních ročníků prezentována na dni otevřených dveří. Velmi pěkně je rozvinuta spolupráce se zdejšími mateřskými školami, z nichž přicházejí budoucí prvňáci společně se svými učitelkami do školy na návštěvu.

Informace o škole se objevují v místním tisku (občasníku Týnecké listy), kam přispívají jak žáci, tak učitelé školy. Jako velmi efektivní se jeví spolupráce s městskými organizacemi. Kontakty a spolupráce se zřizovatelem školy jsou vzhledem k přítomnosti dvou členů vedení školy ve školské komisi města bezproblémové a vstřícné, dokladem tohoto tvrzení je pěkný vzhled školních budov.

Z vyhodnocených dotazníků zadaných rodičům v průběhu inspekce vyplynula velmi vysoká spokojenost rodičů se získáváním informací o svých dětech.

Vnitřní i vnější informační systém je funkční a účinný. Informovanost rodičů i veřejnosti je dobrá. Oblast je hodnocena spíše nadprůměrně.

3.6 Vedení povinné dokumentace

Povinná dokumentace školy je vedena v rozsahu stanoveném § 38a zákona č. 258/1996 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol. Kontrolou byly zjištěny tyto nedostatky:

- v *katalogových listech* jsou opravy prováděny nepovoleným způsobem (přelepováním VIII.C), nesprávně je též prováděno hodnocení nepovinných předmětů např. hodnocení PU, namísto P nebo U
- *rozvrh hodin* podle tříd nekoresponduje se zjištěnou skutečností viz Protokol o kontrole č.j.024 74/99-5079
- v *třídních knihách* např. V.B jsou nesprávně formulované zápisy (odpadla hodina - planetárium, přestože výuka probíhala jinou formou), obsah zápisů nepostihuje konkrétně probírané učivo (opakování)
- řády učeben nejsou důsledně vyvěšeny ve všech místnostech, chybí podpisy ředitele, razítko školy
- údaje uvedené ve zřizovací listině nejsou v souladu se skutečným stavem (kapacita školy a družiny)

Vedení povinné dokumentace je hodnoceno průměrně.

3.7 Výroční zpráva

Výroční zpráva postihuje oblasti dané § 17e odst. (2), (3) a (4) zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství ve znění pozdější novely zákona č. 139/1995 Sb. Zpráva byla řádně projednána zaměstnanci školy, předložena zřizovateli a školskému úřadu. Její obsah podává pouze výčet činností a záměrů školy za uplynulé období, ale nemá hodnotící aspekt.

Výroční zprávu lze hodnotit jako průměrnou.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Finanční prostředky přidělené škole zřizovatelem pokrývají provozní náklady školy. Finanční prostředky přidělené Školským úřadem Benešov pokrývají náklady na mzdy pracovníků, na nákup učebnic a učebních pomůcek. Jako neefektivní se jeví dělení 9. ročníku s celkovým počtem 53 žáků na 3 třídy a dělení 7. ročníku (29 žáků volitelného předmětu) na 3 skupiny.

Finanční podporu školy zajišťuje řádně registrované SRPDŠ, jeho příspěvky jsou použity na nákup věcných cen, úhradu sportovních akcí. Škola není dostatečně vybavena moderní didaktickou technikou.

Evidence majetku je přehledná, poslední inventarizace byla uskutečněna ke konci roku 1998. Dokumentace je vedena v souladu s právními normami a pokyny nadřízených orgánů.

Finanční prostředky přidělené jak zřizovatelem, tak školským úřadem, jsou využívány ve prospěch žáků a výchovně vzdělávacího programu školy.

4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Škola je umístěna na dvou místech ve městě. V sídlištní části města je umístěna hlavní část školy tvořená 4 pavilony, ve kterých jsou umístěny třídy, tělocvična, oddělení školní družiny a jídelna. Tato část školy disponuje celkem 19 třídami s kapacitou mezi 28 až 36 žakovskými místy. Třídy jsou vybaveny většinou starším, ale zachovalým nábytkem, některé třídy se již podařilo vybavit nově. Vyučující mají k dispozici sborovnu a 5 kabinetů, které však slouží spíše jako sklady pomůcek než jako pracovny vyučujících. Podobně je tomu i v případě pracovny výchovného poradce.

Školní družina má k dispozici tři místnosti a kabinet. Vybavení družiny pomůckami je dostatečné, vyžaduje však modernizaci a doplnění.

Odborná učebna výpočetní techniky je vybavena 10 počítači zastaralého softwarového vybavení. Školní dílna má 22 pracovních míst vybavených ručním nářadím a v odděleném prostoru i základními stroji. Ve sklepních prostorách je umístěno odborné pracoviště pro výuku pěstitelství. V jedné části, ve které jsou lavice pro žáky, je prostor neúnosně stísněný a výuka zde neodpovídá hygienickým potřebám žáků. Kuchyňka je opatřena základním kuchyňským vybavením a odpovídá potřebám výuky.

Druhou část školy tvoří sto let stará budova stojící ve staré městské zástavbě. Budova sdružuje třídy prvního stupně, tělocvičnu, družinu a jídelnu. V současné době zde byla dokončena rekonstrukce sociálního zařízení a probíhá oprava venkovní omítky.

Celková vybavenost školy základními učebními pomůckami není dobrá, řada z nich je již stará a v některých případech i nefunkční (především audiovizuální technika). Žakovská i učitelská knihovna mají základní knižní fond inovovaný.

Šatny pro žáky (pletivové kóje) jsou v hlavní budově umístěny ve sklepních prostorech, které svou rozlohou žákům nestačí. Ve staré budově jsou šatny vytvořeny z jedné třídy a jsou vyhovující.

Prostorové podmínky školy umožňují realizovat vytyčený výchovně vzdělávací program, některé z nich však lze považovat za nevyhovující (šatny, učebna pro pěstitelství). Audiovizuální technika a zastaralé pomůcky vyžadují modernizaci.

Oblast je hodnocena jako spíše podprůměrná.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy

Organizace přestávek mezi vyučovacími hodinami je v souladu s právní normou. Zjištěná délka přestávky mezi dopoledním a odpoledním vyučováním je však různá, zpravidla 55 min, kromě přestávky u 9. ročníku, který má v pondělí pauzu mezi 5. a 6. vyuč. hodinou využito pro oběd (viz Protokol o kontrole č.j. 024 74/99-5079).

Vedením školy byla předložena kopie písemné žádosti adresovaná Školskému úřadu Benešov o udělení výjimky z organizace vyučování dle § 9 odst. (2) vyhlášky MŠMT ČR č. 291/91 Sb., o základní škole. Ke dni inspekce nebylo ze školského úřadu zasláno škole vyrozumění o schválení této výjimky (viz Protokol o kontrole č.j. 024 74/99-5079).

Stavba rozvrhu hodin částečně odpovídá psychohygienickým a didaktickým zásadám. Někteří učitelé nezařazují do vyučovacích jednotek relaxační a oddechové chvílky a nereagují patřičným způsobem na únavu a nesprávné sezení žáků v lavicích.

Světelné a tepelné podmínky byly v době konání inspekce na velmi dobré úrovni, estetická úroveň a čistota školy byly rovněž vyhovující.

Stravování je umožněno ve školní jídelně, velká většina žáků i vyučujících využívá této možnosti v obou školních budovách. Pitný režim je zajištěn formou automatů na chlazené nápoje.

Porušením hygienických zásad je nepříjemný zápach, který vychází z chlapeckých toalet a chybějící hygienické koše na dívčích toaletách.

Psychohygienické podmínky lze hodnotit průměrně.

4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování

I. stupeň

Český jazyk / Čtení

Hospitovány byly celkem čtyři hodiny u čtyřech vyučujících. Sledované hodiny měly promyšlenou stavbu, probírané učivo odpovídalo učebním osnovám realizovaného učebního programu. Zvolené formy práce vyučujících byly přiměřené věku žáků i jejich individuálním potřebám (práce se žáky se specifickými vadami učení). Činnost učitelek odpovídala současným trendům vyučování. Žáci byli vedeni k tvořivosti, samostatnosti, logickému uvažování, řada poznatků byla vyvozena z dosavadních znalostí žáků. V hodinách byly často střídány činnosti, bylo použito názorných pomůcek, nechyběla audiovizuální technika, výjimkou nebylo zařazování relaxačních chviliek.

Atmosféra jedné ze sledovaných hodin byla však méně tvůrčí a radostná. Vyučující kladla přílišný důraz na klid a pořádek ve třídě.

Výuku českého jazyka na 1. stupni lze hodnotit spíše nadprůměrně.

Anglický jazyk

Anglický jazyk byl do minulého školního roku vyučován již od třetí třídy ve třídách s rozšířenou výukou jazyků. Vedení školy se však nepodařilo zajistit dostatek pedagogů s odpovídající odbornou způsobilostí pro výuku cizích jazyků, proto byla tato výuka ukončena. Od letošního školního roku pouze dobíhá rozšířená výuka jazyků ve třídách, které již s tímto programem začaly.

Celkem byly hospitovány tři hodiny u třech vyučujících, z nichž žádná nesplňuje podmínku odborná způsobilosti. Dvě ze sledovaných hodin byly vedeny velmi dobře po stránce odborné i metodické. Obě vyučující střídaly činnosti, vedly se žáky cizojazyčné dialogy, zařazovaly práci ve skupinkách, hravé a soutěživé prvky, využívaly audiovizuální techniku, což vše vedlo k vysoké efektivitě těchto hodin. Atmosféra obou hodin byla radostná, děti pracovaly s chutí.

Zcela jinou atmosféru měla výuka v pátém ročníku. Výuce chyběl cizojazyčný charakter, vyučující se nepodařilo navázat s dětmi dialog. Hodina měla tradiční stavbu s využitím různých forem a metod práce, které však nebyly efektivní. Ve výuce chyběly též oddechové chvílky, soutěživé prvky, děti se nudily a byly unavené.

Celkově lze hodnotit úroveň výuky anglického jazyka na 1.stupni spíše nadprůměrně.

Matematika

Stavba sledovaných hodin byla klasická, hodiny měly převážně frontální charakter spočívající v práci učitele s jedním nebo více žáky u tabule. Při výuce byly používány pomocné texty, připravené zápisy na tabuli a některé názorné pomůcky. V hodinách nebylo pracováno s chybou, chybující žáci byli bez možnosti opravy své chyby vystřídání dalšími spolužáky. Při opakování chyběla diferenciaci učiva. Žáci nedostávali prostor pro formulování svých myšlenek a odpovědí. Ve výuce nebyly zařazeny relaxační činnosti, především u žáků 1. ročníku. Pozitivně se jeví střídaní aktivit v hodinách a individuální přístup vyučujících k některým žákům. Kladem je pravidelná kontrola sešitů a jejich oprava, snaha vést žáky k přesnosti a pečlivosti.

Úroveň sledovaných hodin byla průměrná.

Přírodověda

Navštíveny byly dvě hodiny předmětu ve čtvrtém a pátém postupném ročníku. Oba vyučující splňují požadavky odborné i pedagogické způsobilosti, v jednom případě se jedná o tzv. poloobornou výuku (aprobace přírodopis). Výuka byla realizována v kmenových třídách. Učivo probírané v pátém ročníku korespondovalo s učební osnovou předmětu.

Obě zhlédnuté hodiny se vyznačovaly logickou stavbou, využíváním pomůcek byl kladen důraz na názornost výuky. Vyučující dbali na vytváření vhodných žakovských návyků (např. správné sezení při psaní). Pozitivně působila odbornost vyučující v pátém ročníku.

Zápisy v žakovských sešitech byly na dobré úrovni, frekvence známek byla dostatečná, využívání učebnic bylo efektivní.

Úroveň výuky předmětu lze hodnotit spíše nadprůměrně.

Vlastivěda

Hospitováno bylo ve čtvrtém a pátém ročníku, vyučovací hodiny měly klasickou stavbu, převládal frontální způsob vyučování, v průběhu práce učitelé využívali nástěnnou mapu, atlasy, krátký instruktážní film. Nové poznatky byly aplikovány na předcházející znalosti žáků.

Nevhodná formulace otázek nutila žáky k jednoslovným odpovědím a správné odpovědi učitelé doslovně po žácích opakovali.

Při hospitacích v jednotlivých vyučovacích hodinách byly vysledovány prvky dopravní výchovy (rozhovor o druzích osobní dopravy).

Sledované vyučovací hodiny lze hodnotit průměrně.

Hudební výchova

Struktura sledované hodiny byla dobrá, výuka měla vysokou odbornou i metodickou úroveň. V hodině byly střídány aktivní formy práce dětí, hudební dovednosti byly rozvíjeny pěveckými, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými činnostmi. U žáků bylo nenásilně rozvíjeno hudební a estetické cítění. Velkým přínosem byl klavírní doprovod vyučující. Efektivita hodiny byla vysoká, žáci zpívali s radostí.

Sledovanou hodinu lze hodnotit spíše nadprůměrně

Výtvarná výchova

Předmět byl sledován u učitelky se specializací pro výtvarnou výchovu. Vyučování se vyznačovalo velmi dobrou a promyšlenou organizací, vysokou efektivitou a vhodným střídáním činností (názorná motivace při pozorování zimní přírody).

Při samotné výtvarné činnosti, rozfoukávání tuše, se učitelka žákům individuálně věnovala a průběžně hodnotila jejich práci. Zařazením doplňující techniky, vytrhávání z papíru, dosáhla neustálé pracovní činnosti dětí ve třídě.

Výsledky žákovských prací byly velmi zdařilé a podněcovaly jejich fantazii. Slovní hodnocení provedli žáci sami a na závěr vyučovací hodiny práce klasifikovala učitelka.

Vyučování lze hodnotit nadprůměrně.

II. stupeň

Český jazyk a literatura

Předmět vyučují čtyři vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí, jedna učitelka nemá odbornou způsobilost. Probírané učivo bylo v souladu s učebním programem.

Učitelky měly velmi odborné znalosti a pedagogické dovednosti. Střídáním metod práce a různých pracovních činností dovedly u žáků získat pozornost a aktivitu (gramatické hry, křížovky, tvorba věty dle stanovených pravidel). Upevňování poznatků bylo přirozené a nenásilné. Ve vyučování vládla přátelská atmosféra, otevřený vztah mezi vyučujícími a žáky, ale také mezi dětmi ve třídě.

Sledovaná hodina literatury nebyla učitelkou důsledně připravena. Učitelka neměla u dětí autoritu a v celé hodině převládala nepozornost, nezájem o probírané učivo, neklid. Žáci však byli učitelkou napomenuti pouze dvakrát během celé vyučovací hodiny. Snaha učitelky zpestřit vyučování gramofonovou nahrávkou (ukázka uměleckého přednesu), vyzněla negativně a narušila vyučování, protože velmi špatný technický stav přístroje neposkytoval žákům umělecký prožitek.

Sledované vyučování lze hodnotit jako spíše nadprůměrné a v jednom případě podprůměrné.

Anglický jazyk

Hospitovány byly tři hodiny u dvou vyučujících, z nichž jedna splňovala podmínky odborné způsobilosti. Jedna ze sledovaných hodin probíhala ve třídě s rozšířenou výukou jazyků.

Výuka měla jasně stanovený cíl a obsah, hodiny byly pečlivě připraveny. Obě vyučující promyšleně uplatňovaly různé metody práce, žáci pracovali tvořivým způsobem a prokazovali dobré znalosti (zejména jazyková třída). Těžiště výuky spočívalo v komunikativních činnostech, v hodinách převládala cizojazyčná atmosféra, motivujícím prvkem bylo využití audiovizuální techniky. Velmi pozitivně lze hodnotit individuální práci se žáky se specifickými vadami učení.

Výuku předmětu lze hodnotit spíše nadprůměrně.

Německý jazyk

Předmět vyučují dvě učitelky bez odborné způsobilosti, hospitováno bylo pouze u jedné vyučující, která si odborné znalosti doplňuje na prázdninových kurzech a dalším vzděláváním

dle nabídek metodického střediska. Druhá učitelka z organizačních důvodů byla nepřítomna. Pro výuku byla využívána odborná učebna, probírané učivo bylo v souladu s učebním programem.

Vyučovací hodiny byly velmi dynamické, učitelka kladla důraz na gramatickou správnost, hlasitost a srozumitelnost mluveného projevu, na pohotovost při dialogu. Ve vyučování se střídaly pedagogické metody práce, žáci pracovali ve skupinách, byly využívány magnetofonové nahrávky rodilých mluvčích.

Vyučovací hodiny lze hodnotit spíše nadprůměrně.

Občanská výchova

Předmět vyučuje učitelka s odpovídající pedagogickou a odbornou způsobilostí.

Vyučování mělo jasný průběh, který byl žákům znám, aktivně se podíleli při opakování učiva, formulovali své názory a myšlenky. Výuce chyběla pedagogická tvořivost, zadávání a řešení problémových úkolů. Základním nedostatkem je absence učebnic a není stabilně používán ani jiný společný textový materiál. Nové poznatky jsou žákům doslovně diktovány, je vyžadována stejná grafická úprava písemného záznamu.

Vyučování lze hodnotit průměrně.

Dějepis

Předmět vyučují tři učitelky, z nichž dvě mají pouze pedagogickou způsobilost.

Výuka probíhala frontálním způsobem, informace byly žáky přijímány pasivně, zápis byl doslovně diktován do sešitu, popř. opisován z připravené předlohy. Nízká efektivita hodiny a nedostatečné vytížení žáků vedlo k jejich nepozornosti.

Chronologické přiřazování historických událostí k datům, orientace na podstatné informace, využití deduktivní metody při probírání nového učiva, vhodné zařazení ukázky z populárně-vědecké literatury, netradiční metoda zkoušení, dynamika ve vyučování, neustálý zájem a pozornost žáků charakterizovaly vyučování odborně i pedagogicky způsobilé učitelky.

Dvě sledované vyučovací hodiny lze hodnotit jako průměrné, jednu jako nadprůměrnou.

Matematika

Všechny sledované hodiny měly jasně stanoveny cíle i obsahy. Přestože většinu hodin lze označit za pracovní, převládá v nich konzervativní způsob výuky. Výuka měla převážně frontální charakter s nižší efektivitou. Učivo nebylo diferencováno podle schopností žáků. Úlohy byly často řešeny vyučujícím za asistence několika málo žáků, zbytek třídy byl pasivní. Žáci nebyli systematicky vedeni k tvořivosti, abstraktnímu myšlení a logickému úsudku. Úlohy při procvičování nebyly zaměřeny na praktické využití. V hodinách nebyla patrná zpětná vazba (kontrola pochopení a zvládnutí učiva).

Písemné práce jsou zadávány podle osnov, neexistuje koordinace v jejich zadávání. U kontrolovaných písemných prací byly provedeny jejich rozbory. Chybí však detailně prováděná jevová analýza a její využití v další práci v hodinách. Písemnosti žáků až na výjimku nejsou pravidelně kontrolovány. Úroveň jejich vedení je nízká.

Úroveň sledovaných hodin byla rozdílná od spíše nadprůměrných až po spíše podprůměrné.

Fyzika

Výuka ve většině navštívených hodin byla frontální, možností individuální práce žáků bylo minimálně. Při opakování i při výkladu byla patrná snaha po aktivizaci žáků a vyžadování jejich spolupráce, převážně však jen verbální. Příležitost k tomu, aby žáci sami hledali souvislosti a formulovali své poznatky byla výrazně využita pouze v jedné hodině. Možnost experimentovat, či se aktivně zúčastnit demonstrace probíraného učiva, měli žáci jen v nepatrné míře. V některých hodinách, i když si to téma hodiny přímo vyžadovalo, nebyl názor využit vůbec, slovní odkazy na vlastní zkušenost nebyly v předmětu dostatečné.

Zápis do sešitů opisovaný z tabule byl v některých případech neodůvodněný, protože všichni žáci měli učebnice.

Za nedostatek lze považovat absenci hodnocení práce žáků v průběhu hodin a v některých případech veřejně nezdůvodňovanou klasifikaci.

Jako klad některých hodin lze hodnotit práci s odbornou literaturou a vhodné využití osobních kalkulátorů.

Úroveň časově-tematických plánů byla rozdílná, od velmi strohých a nefunkčních až k přehledným a využitelným. Kontrolou třídních knih bylo zjištěno, že probírané učivo je v souladu s učebními osnovami.

Laboratorní práce v některých třídách nebyly ještě prováděny, pokud však již některé proběhly, byly z nich provedené zápisy, které byly vyučujícími opraveny a byly u nich uloženy. Z určité jednotnosti zápisů z laboratorních prací lze usuzovat na menší prostor pro individuální práci žáků.

Výuka předmětu byla hodnocena jako průměrná.

Zeměpis

Výuka ve většině sledovaných hodin probíhala v odborné pracovních zeměpisu, ve všech případech byly využity mapy, zeměpisné atlasy a různé knihy. Ve všech hodinách lze hodnotit jako pozitivum velký podíl samostatné práce žáků ať již ve formě referátů o jednotlivých zemích či při hledání souvislostí a vztahů při výkladu. Za alarmující je možno považovat nekultivovaný přednes těchto referátů (tito většinou jen velmi překotně četli text z časopisu, vlastní projev absentoval a osobní znalosti či prožitky chyběly). Práce žáků v průběhu hodin byla ohodnocena, v některých případech i oklasifikována. Vhodně byly využívány i mezipředmětové vztahy. Znalosti žáků předvedené v hodinách byly velmi dobré.

Probíraná látka byla v souladu s učebními osnovami. V některých případech bylo v souvislosti s plněním učebních osnov zjištěno, že vyučující se cítí vázáni více používanou učebnicí než osnovami.

Výuka byla hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Chemie

Předmětu vyučují celkem čtyři vyučující, z nichž má pouze jeden odbornou i pedagogickou způsobilost pro výuku na tomto typu školy, ostatní nemají splněný požadavek odborné způsobilosti. Všichni vyučující mají delší pedagogickou praxi. Hospitováno bylo celkem šest vyučovacích hodin u všech učitelů předmětu včetně dvou hodin laboratorních

prací. Probírané učivo bylo v souladu s učební osnovou předmětu. Pro výuku je využívána poměrně dobře vybavená odborná pracovna.

Zhlédnuté teoretické hodiny všech vyučujících byly klasického typu, vyznačovaly se logickou strukturou, kdy po zopakování, většinou frontálním, následovalo seznámení s novým učivem, zápis do sešitů a procvičení probraného učiva.

Lépe vyzněly hodiny odborně způsobilého pedagoga, kdy bylo patrné, že nemusí sledovat odbornost a více žáky nutil k samostatné práci a vyvozování závěrů. V hodinách učitelů bez odborné způsobilosti byla zaznamenána některá negativa, např. předávání již úplných informací, malá názornost výuky.

Pozitivně působilo používání modelů molekul sloučenin, demonstrace jednoduchých pokusů dokladujících teoretické poznatky a spojování učiva s praktickými příklady.

Hodiny laboratorních prací, přestože měly stejné téma, byly odlišné úrovně. Jedna z vyučujících důsledně poučila žáky o chování a zvláště o vykonávaných činnostech se zaměřením na jejich bezpečnost, a proto laboratorní práce proběhla v poklidné a tvůrčí atmosféře. V práci druhé vyučující nebylo téměř zaznamenáno poučení žáků o chování při jednotlivých činnostech. Bezpečnost žáků tak byla na velmi nízké úrovni.

Pozitivem byl předem připravený formulář protokolu, do kterého žáci pouze zaznamenávali svá pozorování.

Úroveň výuky předmětu lze hodnotit od nadprůměrné přes průměrnou, spíše podprůměrnou až po podprůměrnou.

Přírodopis

Předmětu vyučují dvě učitelky se splněnými požadavky odborné i pedagogické způsobilosti a dlouhodobější pedagogickou praxí. Probírané učivo bylo v souladu s učební osnovou předmětu. Při výuce je využívána dobře zařízená odborná pracovna.

Sledované hodiny měly jasně stanovený cíl. K jeho naplnění byla využita následující pozitiva: logická struktura hodiny, názornost výuky zajištěná množstvím pomůcek včetně ukázek přírodnin, využívání žákovských vědomostí a v neposlední řadě též výchovného působení předmětu.

Negativně naopak působilo občasné předávání již úplných informací žákům, malá pestrost použitých metod a forem práce a nedostatek času pro samostatné vyjadřování žáků.

Kontrolou žákovské dokumentace byla zjištěna dobrá úroveň jejího vedení, frekvence známek je dostatečná.

Součástí výuky jsou laboratorní práce, z nichž jsou vypracovávány protokoly, jejichž klasifikace je součástí hodnocení žáků.

Úroveň výuky lze hodnotit spíše nadprůměrně a průměrně.

Praktika z přírodopisu

Jedná se o volitelný předmět v devátém ročníku, kterému vyučuje odborně i pedagogicky způsobilá učitelka s delší pedagogickou praxí. Probírané učivo bylo v souladu s vlastní učební osnovou předmětu.

Sledovaná hodina se uskutečnila v poměrně pěkně vybavené pracovně pro výuku předmětu. Učebna není z prostorových důvodů (cca 25 čtverečních metrů plochy) příliš vhodná pro výuku devatenácti patnáctiletých žáků devátého ročníku. K nízké efektivitě práce přispěla dále malá pestrost použitých metod a forem práce (výklad s doplňováním, rozhovor). Přestože bylo použito vhodných názorných pomůcek, žáci byli poměrně brzy unaveni a dávali najevo svůj nezájem o výuku. S vyučující spolupracovala pouze malá část žáků, ostatní

pasivně přihlíželi, případně vyrušovali. Vyučující se uchýlovala k hrozbám špatné známky a zápisu do třídní knihy.

Efektivita takto vedené hodiny byla značně nízká, úroveň výuky je hodnocena podprůměrně.

Praktické činnosti

Sledovány byly hodiny praktických činností v 7. až 9. ročníku, které měly jasně stanovené cíle a zahrnovaly všechny zvláštnosti tohoto předmětu: organizační část, teoretický úvod, vlastní praktickou činnost, zhodnocení práce a závěrečné shrnutí učiva. Všichni vyučující dbali na bezpečnost a hygienu práce. V hodinách se střídaly teoretické části s částmi praktickými. Výrazným rysem hodin byla aktivní a dobrovolná práce žáků. Hlavní část hodiny vždy byla praktická činnost žáků. Vyučující se snažili vytvářet u žáků odpovědný a pozitivní postoj k vlastní činnosti a k řešení ekologických problémů souvisejících s touto činností. Výuka je prostorově i materiálně dobře zajištěna.

Úroveň sledovaných hodin byla spíše nadprůměrná.

Informatika

Výuka probíhala v odborné počítačové pracovně. Sledované hodiny byly vyučující dobře organizačně zvládnuty. Výklad učitelky byl podporován předem připravenými metodickými listy. Z průběhu hodiny bylo patrné, že žáci jsou vedeni k samostatnosti, k aktivní spolupráci ve skupinách a vzájemné pomoci. Metodické listy žákům umožňovaly volit si individuální pracovní tempo. Tato forma práce byla vhodná vzhledem k velikému rozdílu mezi znalostmi a zkušenostmi jednotlivých žáků. Jako nedostatek lze považovat starší softwarové vybavení, které neumožňuje používat nejnovější druhy programů.

Úroveň výuky lze označit jako nadprůměrnou.

Rodinná výchova

Stavba sledovaných hodin byla založena výhradně na mluveném projevu učitelky. Témata probíraná v jednotlivých hodinách byla společná pro chlapce a dívky. Pojetí výuky, postrádající vhodnou motivaci a průběžnou aktivizaci žáků, vedlo především u chlapců, k pasivitě až nekázně. V organizaci hodin byly shledány nedostatky. Při komunikaci mezi žáky a vyučující a mezi žáky navzájem nebylo dbáno na úroveň slovního projevu a pravidla dialogu. Výuka postrádala zařazení vhodných situačních her, skupinové práce a samostatné tvořivé práce žáků.

Úroveň sledovaných hodin lze celkově hodnotit jako podprůměrnou.

Tělesná výchova – I. a II. stupeň

Sledované hodiny tělesné výchovy měly klasickou stavbu, byly dobře vedeny po stránce odborné i metodické, vyučující důsledně užívali odborné terminologie, dbali na správné provádění cviků, účinně poskytovali pomoc, vedli žáky ke správnému držení těla. Těžiště práce většiny hodin spočívalo ve cvičení žáků na stanovištích. I přes nedostatečné prostorové podmínky (výuka dvou tříd najednou), byla efektivita hodin velmi vysoká. Výjimkou byla jedna hodina na prvním stupni, kdy frekvence cviků byla nedostatečná, žáci čekající v zástupu na provedení cviku se nudili.

Součástí výuky tělesné výchovy je lyžařský výcvik. V letošním školní roce byl zabezpečen pedagogy s platnými instruktorskými průkazy.

Celkově lze hodiny tělesné výchovy hodnotit spíše nadprůměrně.

Hudební výchova

Sledované hodiny byly vedeny pedagogy, kteří nemají odpovídající odbornou způsobilost. Těžištěm výuky byl zpěv žáků, rytmizace a houslový doprovod pedagoga. V rámci rozezpívání žáků byla péče věnována hlasové výchově, nenásilně byla včleněna i hudební teorie. Vhodně byly zvoleny poslechové skladby, objevovaly se i mezipředmětové vztahy (dějepis, výtvarné umění). Žáci pracovali se zájmem a chutí. Vysoce motivující byly klavírní doprovody vedené samotnými žáky a referáty zaměřené na současné moderní hudební skupiny blízké žákům.

Negativem sledovaných hodin byl doslovný diktát zápisu hudební teorie do sešitu a nevyužívání rytmizace při zpěvu (Orffovy nástroje).

Výuku hudební výchovy lze hodnotit spíše nadprůměrně.

Výtvarná výchova

Učitelka je plně odborně i pedagogicky způsobilá.

Nedůslednost přípravy učitelky na vyučovací hodinu se projevila ve značném neklidu a nepozornosti žáků na začátku, na konci výtvarného vyučování a při závěrečném hodnocení prací. Uvedené fáze vyučování neměly patřičný spád, byly zdlouhavé a neefektivní.

Při vytváření koláže však pracovali žáci se zájmem, využívali předložené materiály a samostatně improvizovali. Stanovením jednotlivých prvků výtvarných prací a návodnými otázkami vedla učitelka žáky ke správnému využití plochy.

Sledované vyučovací hodiny lze hodnotit spíše podprůměrně.

4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení

V rámci vlastní evaluace škola realizuje pololetní a závěrečné písemné práce z českého jazyka a matematiky. Zadáání prověrek a jejich následnou analýzu provádějí sami vyučující. Výsledky těchto analýz (zejména v matematice) však nemají příliš dobrou výpovědní hodnotu, neboť jsou srovnávání žáci jazykových a nejazykových tříd bez možnosti diferenciací zadaných úloh. Větší hodnotu mají jevové analýzy prací z českého jazyka, jejichž poznatky jsou zobecňovány při práci předmětové komise a je s nimi dále pracováno ve prospěch žáků. Jiné evaluační nástroje škola nepoužívá.

Ze souhrnného hodnocení prospěchu žáků ve školním roce 1997/98 vyplývá, že na I. stupni školy neprospěl 1 žák z českého jazyka, s dostatečnými prospělo 16 žáků s převážným neúspěchem v matematice a českém jazyce. Na II stupni neprospěli 2 žáci, s dostatečnými prospělo celkem 71 žáků s převážným neúspěchem v matematice a českém jazyce, s vyznamenáním prospělo celkem 73 žáků. Z celkového počtu 74 žáků v 9. ročníku bylo přijato 8 žáků na gymnázia, 37 žáků na střední školy a 29 žáků na střední odborná učiliště. Na víceletá gymnázia byli přijati 4 žáci.

Žáci školy se v minulém školním roce účastnili nejrůznějších soutěží. Největších úspěchů dosáhli v soutěžích z anglického jazyka.

Při hospitační činnosti pracovníků ČŠI a při besedách se žáky bylo zjištěno, že je ve škole věnována malá pozornost rozvoji komunikativních dovedností a tvořivosti žáků.

Znalosti žáků bezprostředně ovlivňuje kvalita pedagogů. Vedle příkladné a tvořivé spolupráce žáků s pedagogy byl ve vyučovacích hodinách shledán i autoritativní přístup některých vyučujících, netvůrčí spolupráce žáků s pedagogem, předkládání hotových informací žákům bez snahy o jejich motivaci a vtažení do dění v hodině.

Úroveň výsledků učení lze hodnotit jako průměrnou.

4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků

Chování a vystupování žáků I. stupně lze hodnotit kladně. Žáci chodí do školy rádi. Jejich přirozená komunikativnost, otevřenost a vřelost a je v převážné většině vyučujícími pozitivně využívána a rozvíjena. Učitelé respektují individuální zvláštnosti jednotlivých dětí a citlivě přistupují k řešení jejich problémů. Pouze u jedné vyučující I. stupně byl zaznamenán příliš autoritativní přístup k žákům s dominantní rolí vyučujícího.

Na II. stupni jsou v chování a vystupování žáků rozdíly. Při hospitační činnosti, besedách se žáky a rozhovorech s některými rodiči žáků inspekce zjistila jednak pozitivní stránky výchovného procesu, ale také některé velmi negativní jevy - autoritativní jednání některých vyučujících, neochotu učitelů vést dialog se žáky, projevy zcela postrádající pedagogický takt a stresující atmosféru výuky.

Prevenici krizových jevů, zejména problematice drog, je věnována pozornost především v rámci vyučovacích předmětů. V oblasti formování osobnosti žáků se škole daří podporovat jejich sportovní a kulturní aktivity a prezentovat výsledky žáků na veřejnosti. K pozitivním skutečnostem patří i školní časopis.

Školní řád nedává žákům možnost podílet se na chodu školy, prosazovat a obhajovat své názory nejen mezi svými vrstevníky, ale i mezi dospělými.

V oblasti formování osobnosti žáků má škola rezervy. Stav lze hodnotit průměrně.

4.6 Hodnocení výchovného poradenství

Funkci výchovného poradce vykonává od roku 1990 vykonává vyučující s odpovídajícím vzděláním. Nemá pevně stanovené konzultační hodiny. Termíny návštěv rodičů jsou předem dohodnuté. Jeho poradenská činnost není systematická, reaguje zpravidla na momentální stav. Pravidelně informuje vyučující při pedagogických radách. Ve statistickém vykazování počtu integrovaných zdravotně postižených žáků nejsou nedostatky.

V praxi výchovného poradce převažuje pomoc žákům při profesní orientaci spočívající v poskytování informačních materiálů o středních školách a středních odborných učilištích a v pomoci vycházejícím žákům při vyplňování přihlášek. V jeho kompetenci je rovněž zodpovědnost za zpracování individuálních vzdělávacích plánů (IVP) žáků se specifickou poruchou učení a jejich evidence. Koordinace péče o tyto žáky je však nepostačující, realizaci uvedených plánů poradce dále nesleduje.

Výchovný poradce zprostředkovává také kontakt mezi rodiči žáků se vzdělávacími problémy a pedagogicko-psychologickou poradnou, spolupracuje se školním protidrogovým preventistou. Spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou lze hodnotit velmi dobře, především pomoc pracovnice poradny při vytváření IVP.

Péče o žáky s vývojovou poruchou učení a chování

Pro péči o žáky s vývojovou poruchou učení má škola na I. stupni velmi dobré podmínky. Individuální náprava je organizována v rámci nepovinného předmětu, reedukaci zabezpečují dvě učitelky ve třech učebních skupinách. Při sledování péče o žáky se specifickou poruchou učení v rámci prvního stupně bylo zjištěno, že vyučující diferencují především v hodinách českého jazyka nároky na jejich písemný projev a upřednostňují ústní prověřování vědomostí. V rámci hospitační činnosti v nepovinném předmětu náprava specifických poruch bylo zjištěno, že k nácviku specifických dovedností jsou využívány speciální metody, pomůcky, pracovní listy a efektivita hodin byla na vysoké úrovni. Obě sledované hodiny byly vynikající.

Na II stupni tito žáci většinou nemají úlevy v písemných projevech, možnost neklasifikovat nezdařilý výkon není učiteli využívána. Především ve vyšších ročnících se v hodnocení písemností těchto žáků vyskytují známky dostatečná a nedostatečná. Z kontroly žákovské dokumentace je patrné, že individuální vzdělávací plány těchto žáků nejsou plněny.

Výchovný poradce nevykonává svoji činnost v plném rozsahu, který vyplývá z této funkce. Na dobré úrovni se jeví pomoc při profesní orientaci žáků. Některé nedostatky se objevují v koordinaci péče o integrované žáky s diagnostikovanou poruchou učení a chování na II. stupni, při práci s nimi jen někteří vyučující postupují v souladu s doporučeními pedagogicko-psychologické poradny. Pozitivně lze hodnotit spolupráci s PPP a péči o zdravotně postižené žáky.

Systém výchovného poradenství ve škole lze hodnotit průměrně.

4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy nejenom

Škola nabízí množství mimoškolních aktivit, které umožňují žákům nejenom rozvoj znalostí a vědomostí, sportovních, jazykových, literárních, hudebních, výtvarných, technických a manuálních dovedností, ale upevňují v nich i pocit hrdosti na školu a město.

Úspěšnost žáků dokladují dobrá umístění v různých olympiádách, konverzačních soutěžích v cizím jazyce, v recitaci a ve výtvarné soutěži *Kyjovský střípek*.

Za pozornost stojí mimořádný úspěch žakovských literárních prací, které byly zařazeny do bulletinu České republiky *Kam patříš*. Výsledkem zájmu žáků o sport a pohybové hry je např. 1.-3. místo v lehkotletické soutěži o *Pohár českého rozhlasu*, účast v regionálním kole soutěže *Indiánská stezka*.

O úspěších v soutěžích ve sběru léčivých bylin, pomerančové kůry, druhotných surovin atd. jsou občané Týnce nad Sázavou informováni v Týneckých listech a s rukodělnými výrobky žáků se mohou seznámit na různých výstavách.

Další aktivity školy lze hodnotit jako nadprůměrné.

4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy

Školní družina

Škola zřídila 5 oddělení školní družiny. V zařazovací listině školy do sítě je však uvedena kapacita 75 žáků, tj. 3 oddělení. Provoz družiny je zajištěn celkem 4 vychovatelkami, z nichž je jedna vedoucí vychovatelka. Činnost jednoho oddělení zajišťuje učitelka I. stupně, která pracuje na zkrácený úvazek.

Prostorové podmínky pro práci školní družiny jsou na dobré úrovni, velmi pěkné zázemí je vybudováno na odloučeném pracovišti školy v Benešovské ulici. Každé oddělení školní družiny má k dispozici vlastní místnost (dvě místnosti jsou umístěny u školní jídelny, třetí je současně žákovskou knihovnou, na odloučeném pracovišti je tomu obdobně). Žáci školní družiny mohou též využívat tělocvičny, školní hřiště, nedaleký les. Vybavení pomůckami a audiovizuální technikou je na dobré úrovni, prostředí má vyhovující estetickou úroveň. Pro žáky je zabezpečován pitný režim.

Výchovně vzdělávací práce je členěna na část odpočinkovou, zájmovou a relaxační, nechybí příprava na vyučování a další činnosti. Stručný roční plán práce školní družiny je vypracován, jeho průběžné plnění je zaznamenáváno.

Dokumentace školní družiny je vedena v souladu s platnou právní normou. Při kontrole dokumentace bylo zjištěno, že do družiny docházejí i žáci, kteří nejsou řádně zapsáni, neboť jejich počet by překročil hygienickou kapacitu zařízení. V zápisových lístcích je tato skutečnost uvedena s tím, že počet žáků v oddělení nepřekročí stanovenou hranici. Tato situace by mohla být vyřešena zainteresovaností rodičů formou poplatku za školní družinu.

Činnost školní družiny koresponduje s jejím posláním. Zařízení je hodnoceno nadprůměrně.

Školní jídelna

Školní jídelna je umístěna v samostatném pavilonu u hlavní budovy školy. Podobně je tomu tak na odloučeném pracovišti školy v Benešovské ulici. Kapacita školní jídelny v hlavní budově je limitovaná prostorovými podmínkami (70 míst u stolů), přičemž faktický počet strávníků je několikanásobný tj. více než 400). Po dohodě se školským úřadem je část kapacity školní jídelny využita pro stravování důchodců.

V jídelně není vzhledem k prostorovým podmínkám nabízen výběr z více jídel, podávaná strava je chutná. Dozory nad stravujícími se žáky jsou zajišťovány vyučujícími dle stanovených rozpisů (bez uvedení časových údajů).

Kontrola činnosti školní jídelny ze strany školského úřadu nebyla realizována, v loňském roce se uskutečnila kontrola ze strany Okresní hygienické stanice Benešov. Doporučení ke zkvalitnění práce školní jídelny jsou zřizovatelem postupně realizována.

Činnost školní jídelny lze hodnotit nadprůměrně.

5 ZÁVĚR

5.1 Závěry inspekce

Koncepční záměry jsou stanoveny a průběžně realizovány. Škola pracuje podle platných učebních dokumentů. Organizační struktura potřebám školy postačuje, v práci některých metodických orgánů jsou rezervy. Kontrolní činnost vedení školy není důsledná. Personální struktura školy je vyhovující, umožňuje plnit vzdělávací program školy, s výjimkou již specifikovaných předmětů. V režimu chodu školy jsou dílčí nedostatky, bylo zjištěno porušení obecně závazných právních předpisů.

Materiálně technické podmínky jsou spíše podprůměrné, psychohygienické podmínky mají průměrnou úroveň. Výchovně vzdělávací činnost školy lze celkově hodnotit jako průměrnou.

Komplexním posouzením je celková úroveň činnosti školy hodnocena jako průměrná.

5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy

Řediteli školy:

- uvést do souladu údaje v zařazovací listině do sítě škol se skutečným stavem
- modernizovat materiálně-technické vybavení školy
- zefektivnit činnost předmětových komisí školy
- zkvalitnit zpracování výroční zprávy
- zkvalitnit systém výchovného poradenství na II. stupni
- ustanovit vyšší stupeň žákovské samosprávy a jeho existenci, pravidla fungování zakotvit do řádu školy

Školskému úřadu:

- zaslat písemné stanovisko k dopisu ředitele školy č.j. 287/98 o změně délky polední přestávky

